

Zasady działania wolontariatu w Zespole Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Tarnowie

*„Człowiek jest wielki nie przez to, co ma, nie przez to, kim jest, lecz przez to, czym dzieli się z innymi.”
Jan Paweł II*

Podstawa prawna:

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) art. 2 ust. 12, art. 68 ust. 1 pkt 9, art. 85 ust. 6 i 7, art. 98 ust. 1 pkt 21.
- Ustawa z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 650).

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Wolontariat – jest świadomą, dobrowolną działalnością podejmowaną na rzecz innych, wykraczającą poza więzi rodzinno – przyjacielsko – koleżeńskie.

Wolontariusz - to osoba fizyczna, która dobrowolnie, ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na rzecz organizacji, instytucji lub osób indywidualnych. *Wolontariuszem może być każdy, w każdej dziedzinie życia społecznego, wszędzie tam, gdzie taka pomoc jest potrzebna.*

Wolontariat szkolny - to bezinteresowne zaangażowanie społeczności szkoły - nauczycieli, uczniów i rodziców - na rzecz potrzebujących. Jest wspólnotą niezależną politycznie, całkowicie bezinteresowną i otwartą na wszystkich, którzy chcą pomagać innym.

To inicjatywa młodzieży, skierowana do ludzi młodych, którzy chcą pomagać najbardziej potrzebującym, reagować czynnie na potrzeby środowiska, inicjować działania w środowisku szkolnym i lokalnym, wspomagać różnego typu inicjatywy charytatywne, kulturalne. Uczy postawy szacunku i tolerancji wobec drugiego człowieka.

Nadzór nad Wolontariatem działającym w Zespole Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Tarnowie sprawuje Dyrektor szkoły.

Dyrektor Szkoły wyznacza spośród nauczycieli koordynatora czuwającego nad działalnością wolontariatu, zgodnie z obowiązującym Statutem Szkoły, programem wychowawczo-profilaktycznym, a także niniejszymi Zasadami. W działalność Wolontariatu, może zaangażować się młodzież oraz pracownicy ZSEG.

CELE I DZIAŁANIA

1. Zapoznanie młodzieży z ideą wolontariatu oraz jej propagowanie.
2. Rozwijanie wśród młodzieży postawy zaangażowania na rzecz potrzebujących pomocy, otwartości i wrażliwości na potrzeby innych. Uwrażliwienie na cierpienie, samotność.
3. Kształtowanie postaw prospołecznych wśród młodzieży.
4. Kształtowanie umiejętności działania zespołowego.
5. Rozwijanie empatii, zrozumienia, uczciwości.
6. Współdziałanie z organizacjami społecznymi i młodzieżowymi.
7. Inspirowanie do aktywnego spędzania czasu wolnego; wspieranie ciekawych inicjatyw młodzieży szkolnej.
8. Zwiększanie samodzielności i efektywności działania młodych ludzi. Zdobywanie doświadczeń w nowych dziedzinach.
9. Aktywizowanie młodzieży do działań na rzecz społeczności szkolnej i środowiska lokalnego o charakterze regularnym i akcyjnym.
10. Budowanie twórczej atmosfery w szkole, sprzyjającej samorealizacji; tworzenie więzi między uczniami, nauczycielami; współdziałanie i wzajemne wspieranie się.

Prawa wolontariusza:

1. Wolontariusz ma prawo do zgłaszania własnych propozycji i inicjatyw.
2. Wolontariusz ma prawo do podejmowania pracy w wymiarze nie utrudniającym nauki w szkole i pomocy w domu oraz własnego odpoczynku.
3. Wolontariusz ma prawo do wsparcia ze strony koordynatora, opiekuna lub innych członków Wolontariatu.
4. Wolontariusz nie powinien wykonywać prac objętych polityką etatową, czyli zastępować pracownika.
5. Wolontariusz ma prawo do otrzymania pisemnego zaświadczenia o wykonywanej pracy.
6. Wolontariusz ma prawo być poinformowany o trudnościach, kosztach przejazdu związanych z wykonywaną pracą.
7. Nie wolno wywierać na wolontariuszach presji moralnej w związku z realizowanym zadaniem pozostającym w konflikcie z jego przekonaniami.
8. Członkowie wolontariatu poświęcają się dla innych, ale nie zapominają o sobie.
9. Każdy uczeń ma prawo przystąpić do prac na rzecz wolontariatu działającego na terenie ZSEG, jak też zrezygnować z tej pracy, uprzedzając odpowiednio wcześniej koordynatora ds. wolontariatu i opiekuna realizowanej akcji.

Obowiązki wolontariusza:

1. Wolontariusze są uczciwi, słowni i wywiązują się ze swoich obowiązków.
2. Wolontariusze są równi, szanują siebie i służą pomocą innym wolontariuszom.
3. Członkowie wolontariatu starają się w szkole i poza nią zachowywać kulturalnie i być wzorem dla innych uczniów.
4. Wolontariusz ma obowiązek respektować zasady takie, jak:
 - a) zasada osobistej pracy nad własnym rozwojem;
 - b) zasada zaangażowania na rzecz potrzebujących pomocy;
 - c) zasada troski o los słabszych;
 - d) zasada równości;
 - e) zasada prawdy, uczciwości, przyjaźni, życzliwości, szacunku;
 - f) zasada świadomego i odpowiedniego reprezentowania szkoły.

Wolontariusze nie otrzymują wynagrodzenia, ani żadnych świadczeń za swoją pracę.

Kodeks etyczny wolontariusza:

1. **Być pewnym** - zastanów się, dlaczego chcesz pomagać innym ludziom.
2. **Być przekonanym** - nie oferuj swej pomocy, jeśli nie jesteś przekonany o wartości tego, co robisz.
3. **Być lojalnym** - zgłaszaj sugestie, nie „uderzaj” w innych.
4. **Przestrzegać zasad** - nie krytykuj rzeczy, których nie rozumiesz. Może okazać się, że mają swoje uzasadnienie.
5. **Mówić otwarcie** - pytać o rzeczy, których nie rozumiesz. Nie pozwól, by tłumione wątpliwości i frustracje odciągnęły Cię od tego, co najważniejsze, bądź zmieniły w osobę stwarzającą problem.
6. **Chętnie uczyć się** - rozszerzaj swoją wiedzę.
7. **Stałe się rozwijać** - staraj się wiedzieć jak najwięcej o Twojej organizacji i pracy.
8. **Nie sprzeciwiać się kontroli nad sobą** - będziesz pracował lepiej i z większą satysfakcją, wykonując to, czego od Ciebie się oczekuje.
9. **Być osobą na której można polegać** - praca jest zobowiązaniem. Wykonaj to, co zgodziłeś się zrobić. Nie składaj obietnic, których nie jesteś w stanie spełnić.
10. **Działać w zespole** - znajdź dla siebie miejsce w grupie. Samotnik działający na własną rękę jest mało skuteczny.

Cechy wolontariusza:

- ✓ dużo optymizmu i chęć do działania
- ✓ motywacja do niesienia pomocy potrzebującym
- ✓ umiejętność wygospodarowania wolnej chwili
- ✓ odwaga, empatia, otwartość i uczciwość
- ✓ odpowiedzialność, wrażliwość, systematyczność
- ✓ kultura osobista.

OBOWIĄZKI KOORDYNATORA DS. WOLONTARIATU

Zadania koordynatora ds. wolontariatu w ZSEG:

1. Planowanie kierunków działań, wyznaczanie zadań i osób odpowiedzialnych za ich realizację.
2. Organizowanie spotkań organizacyjnych, mających na celu zapoznanie młodzieży oraz pracowników ZSEG z planowanymi działaniami oraz przydziałem obowiązków.
3. Koordynowanie, nadzorowanie i monitorowanie pracy wolontariuszy.
4. Stwarzanie systemu gratyfikacji wolontariuszy zależnej od wkładu pracy.
5. Utrzymywanie stałego kontaktu z organizacjami i instytucjami, z którymi współpracuje wolontariat szkolny.
6. Tworzenie atmosfery zaufania i otwartości. Dawanie poczucia bezpieczeństwa, które sprzyja dobrej współpracy.
7. Organizowanie wspólnie z wolontariuszami Dnia Wolontariusza - 5 grudnia.
8. Przygotowywanie rocznych sprawozdań z pracy wolontariuszy.
9. Koordynowanie ewaluacji działalności wolontariatu w ZSEG.
10. Stały kontakt z Dyrekcją szkoły.

MOTYWOWANIE WOLONTARIUSZY ORAZ EWALUACJA

1. Nagradzanie wolontariuszy ma walor motywujący, podkreślający uznanie dla działalności wolontariusza.
2. Członkowie wolontariatu mogą być nagradzani poprzez:
 - a. wyrażenie uznania ustnego;
 - b. pochwałę na forum szkoły (od dyrektora, koordynatora);
 - c. uwagi pozytywne z zachowania, zgodnie z wewnątrzszkolnym systemem oceniania;
 - d. wręczanie listów pochwalnych, dyplomów dla wyróżniających się wolontariuszy, zaangażowanych w min. 3 różne przedsięwzięcia (akcje) charytatywne.

Sposoby ewaluacji:

- sprawozdanie z pracy Wolontariatu;
- rejestr akcji charytatywnych, instytucji, w których są obecni wolontariusze;
- zdjęcia z imprez; akcji charytatywnych itp.
- strona www wolontariatu;
- artykuły w prasie szkolnej i lokalnej;
- podziękowania od osób i instytucji;
- wywiady z podopiecznymi na temat świadczonej pomocy.

PROCEDURA AKCJI WOLONTARIACKICH REALIZOWANYCH W ZSEG

1. Każde przedsięwzięcie - akcja wolontariacka realizowana przez ZSEG musi zostać zgłoszona koordynatorowi ds. wolontariatu w celu uzyskania akceptacji dyrektora szkoły oraz uwzględnienia jej w rocznym planie pracy wolontariatu (m.in. cel akcji, forma, obszar przeprowadzanej akcji, planowany termin rozpoczęcia i zakończenia akcji, osoby odpowiedzialne za organizację akcji).
2. Akcje mające charakter regularny (cykliczny) – należy zgłosić koordynatorowi do połowy września br., przedsięwzięcia „spontaniczne” – na bieżąco (nie później jednak niż tydzień przed planowanym działaniem).
3. Koordynator ds. wolontariatu, po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły, wpisuje akcję do planu pracy wolontariatu.
4. Udział w kwestach, zbiórkach darów, akcjach charytatywnych organizowanych przez członków wolontariatu lub inne organizacje odbywa się za zgodą Dyrektora szkoły pod nadzorem koordynatora wolontariatu. Wolontariusze mogą włączać się w akcje, których organizatorem są organizacje pozarządowe, jeśli posiadają one numer KRS zbiórki.
5. Działania w ramach wolontariatu, odbywające się poza terenem szkoły należy udokumentować zgodnie z regulaminem wyjść obowiązującym w ZSEG, uwzględniając w sposób szczególny:
 - cel i odbiorców akcji,
 - osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie akcji (przedsięwzięcia),
 - listę wolontariuszy biorących udział w akcji,
 - stosowne zgody rodziców (prawnych opiekunów),

- miejsce i czas pracy wolontariuszy,
 - a także wykaz osób sprawujących opiekę nad wolontariuszami.
6. Przedsięwzięcia odbywające się na terenie szkoły, należy zgłosić dyrekcji (min. 2-3 dni przed planowaną akcją), a także poinformować społeczność szkolną o planowanej akcji. Ogólnodostępna informacja powinna zawierać: cel akcji, miejsce jej przeprowadzenia, godzinę oraz formę (np. pieniądze czy konkretne grupy produktów).
 7. Akcje mające charakter zbiórki pieniężnej należy przeprowadzić jedynie we współpracy z Samorządem uczniowskim. Podsumowanie akcji - liczenie zebranych pieniędzy – musi przebiegać komisyjnie w obecności przedstawicieli młodzieży, koordynatora ds. wolontariatu, osoby odpowiedzialnej za przeprowadzenie zbiórki.
 8. Osoby organizujące poszczególne przedsięwzięcia, zobowiązane są do sporządzenia uproszczonego sprawozdania, zawierającego wyniki przeprowadzonej akcji (w sposób szczególny dotyczy to zbiórek pieniężnych i towarowych), które należy złożyć do dyrekcji szkoły. W sprawozdaniu powinny pojawić się następujące informacje:
 - nazwa oraz cel akcji (przedsięwzięcia),
 - termin rozpoczęcia i zakończenia przeprowadzonej akcji charytatywnej,
 - obszar, forma akcji,
 - osoby odpowiedzialne za organizację akcji,
 - wykaz wolontariuszy zaangażowanych w akcję,
 - podsumowanie akcji (np. suma zebranych pieniędzy, rodzaj i ilość zebranych rzeczy) wraz z protokołem zbiórki podpisanym przez osoby uczestniczące w podsumowaniu.
 9. Należy zadbać o rzetelne poinformowanie społeczności szkolnej o wynikach przeprowadzonej akcji, poprzez np. publikację mini-reportażu na stronie szkoły – w zakładce „Wolontariat”, w gazetce szkolnej lub w lokalnych mediach.

Szkolny Wolontariat obchodzi swoje święto 5 grudnia w Międzynarodowy Dzień Wolontariusza, który został ustanowiony rezolucją Zgromadzenia Ogólnego ONZ z lipca 1997 r. To dowód uznania dla ludzi, poświęcających swój cenny czas i umiejętności w celu niesienia pomocy innym. To okazja do podsumowań, spotkań, podziękowań, ale również do przeprowadzania kolejnej akcji wolontarystycznej.